

Любомир ЗІНИЧ

ORCID: 0000-0002-2562-1036

Василь ЗІНИЧ

ORCID: 0009-0002-0968-0199

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ГРАНТОВОГО ФІНАНСУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ІННОВАЦІЙ

УДК 336.563.1:338.532:330.341.1

Актуальність теми дослідження. В умовах воєнного стану, необхідності відбудови України та суттєвого дефіциту Державного бюджету грантове фінансування відіграє все більшу роль у забезпеченні фінансової підтримки, вирішенні нагальних економічних та соціальних проблем. Це обумовлено тим, що грантове фінансування може виступати як альтернатива бюджетному фінансуванню інноваційних проєктів, які є ризикованими або не мають комерційного потенціалу, наприклад, грантова програма «ВідновиДІМ» від Фонду енергоефективності [6] або грантова програма «Культура. Регіони» від Українського культурного фонду [7] та інші. Також гранти можуть доповнювати бюджетне фінансування, щоб допомогти підвищити ефективність реалізації таких проєктів, як, наприклад, програми від «CDTO Campus освіта для лідерів цифрової трансформації», а саме: «Цифрова трансформація в публічному врядуванні», «Створюємо цифрове майбутнє» [16].

Незважаючи на те, що зросла роль грантового фінансування, досі відсутнє системне дослідження його впливу на реалізацію державної політики у сфері інновацій. Таке дослідження дозволить визначити ефективність використання грантів, а також виявити недоліки з метою вдосконалення механізмів грантового фінансування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відзначимо, що в останні роки інтерес до грантового фінансування у юридичній

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ

науці постійно зростає. На цю тему з'являються нові публікації таких науковців, як Ю. С. Агеєнко, К. Багацька, С. Г. Бублик, О.А.Дем'янишина, М. О. Житар, М. Я. Кобеля-Звір, Н. В. Коверник, А. Левченко, Д. В. Смерницький, М. В. Тригубенко, К.С. Шапошников та інші.

Однак увага до грантового фінансування як інструменту реалізації державної політики у сфері інновацій залишається недостатньою. Враховуючи це, вважаємо за необхідне дослідити дану тематику.

Метою дослідження є аналіз правового регулювання грантового фінансування як інструменту державної політики у сфері інновацій, визначення характеристик грантів та їх впливу на державну політику, аналіз успішних грантових проєктів та надання рекомендацій щодо вдосконалення грантового фінансування.

Виклад основного матеріалу. Впровадження ефективної інноваційної державної політики є невідкладним завданням для України, особливо з урахуванням показників інноваційної діяльності. Важливість цього завдання визначає «Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» [13]. Ефективна реалізація цієї стратегії сприятиме подоланню наслідків російської агресії, створенню належних умов для інновацій в країні, підвищенню конкурентоспроможності економіки та забезпеченню її сталого розвитку.

Відповідно до положень статті 3 Закону «Про інноваційну діяльність» [10], головною метою інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку та використання науково-технічного потенціалу країни. Це передбачає впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, а також виробництва й реалізації нових видів конкурентоздатної продукції. Узгоджена реалізація цих принципів інноваційної політики сприятиме не лише вирішенню внутрішніх завдань, але й зміцненню позицій України в глобальному інноваційному вимірі.

Аналізуючи вказаний Закон «Про інноваційну діяльність», важливо відзначити, що він характеризує ключові інструменти

реалізації державної інноваційної політики. Фінансування інноваційної діяльності здійснюється через різні механізми, такі як субсидії, гранти, пільгове оподаткування та інші заходи. Державна підтримка спрямована на стимулювання інновацій, забезпечуючи матеріальну базу для реалізації ідей.

Заслужують на увагу ще й положення Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність» [12], зокрема пункт 2 статті 48 цього Закону визначає фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності. Це положення включає в себе фіксований розмір фінансування науково-дослідної діяльності у відсотковому співвідношенні до валового внутрішнього продукту (1,7 %). Крім того, імплементаційні заходи для захисту базового фінансування наукових установ надають стабільний фінансовий фундамент, що не піддається негативним впливам збільшення грантового фінансування.

На нашу думку, державна та регіональна політика є взаємопов'язаними. Тому, відповідно до п. 3 ч. 1 статті 21 Закону України «Про державну регіональну політику», джерелами фінансування державної регіональної політики є кошти, що надходять від Державного бюджету в рамках програми допомоги і грантів Європейського Союзу, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ [9].

Ці законодавчі акти узгоджено спрямовані на створення умов для розвитку і використання науково-технічного потенціалу країни через забезпечення фінансової стабільності та захист прав суб'єктів інноваційної діяльності. Такий комплексний підхід допомагає забезпечити стійкі основи для сталого розвитку інноваційного сектору в Україні.

В аспекті розгляду державної політики у сфері інновацій доречно з'ясувати сутність гранту як джерела фінансування. У законодавстві України відносини щодо виконання грантів почали регулюватися у Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [12], який був прийнятий ще 13 грудня 1991 року, однак у 2015 році втратив чинність у зв'язку з прийняттям нового Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність». У подальшому законодавча база, що регулює грантові відносини, поступово

удосконалювалася. У 2012 році з метою забезпечення прозорості та відкритості у процесі надання грантів бюджетним установам Бюджетний кодекс України [1] встановив правила, за якими гранти повинні включатися до складу доходів і видатків бюджету. Податковий кодекс України, який був прийнятий у 2010 році [3], також регулює суспільні відносини щодо оподаткування грантів. Зокрема, у ньому міститься визначення «бюджетного гранту». Завдяки такому розгалуженому правовому регулюванню гранти набули широкого застосування в Україні. Вони стали важливим інструментом реалізації державної політики у сфері науки, освіти та інновацій.

Якщо звернутися до розуміння поняття «гранту», то, відповідно до згаданого Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність», грант — це фінансові чи інші ресурси, надані на безоплатній та безповоротній основі державою, юридичними, фізичними особами, зокрема іноземними та (або) міжнародними організаціями, для розвитку матеріально-технічної бази, впровадження наукової і науково-технічної діяльності, проведення конкретних фундаментальних та (або) прикладних наукових досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, а також на оплату роботи наукових (науково-педагогічних) працівників у межах її виконання, за напрямками й умовами, визначеними надавачами гранту [12].

Крім Закону «Про наукову-технічну діяльність» [12], визначення поняття «грант» містить ще і ряд інших законів, наприклад, Закони України «Про Український культурний фонд» [14], «Про культуру» [11], «Про виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні» [5], «Про благодійну діяльність та благодійні організації» [4], «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні» [8].

Узагальнюючи законодавчі визначення поняття «гранту», вважаємо за необхідне виділити важливі характеристики гранту. Найістотнішими з них, на нашу думку, є цільове призначення, конкурсні відбори, фінансові обмеження, термін надання, звітність, правила використання коштів, регулярність надання. Важливою характеристикою грантів є їх цільове призначення, оскільки гран-

ти надаються для конкретних цілей та проєктів. Це може включати наукові дослідження, створення винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Головна ідея полягає в тому, щоб сприяти певному виду діяльності або досягненню конкретної мети.

Водночас слід наголосити на тому, що гранти зазвичай отримуються на основі конкурсних відборів. Багато грантових проєктів пропонують конкурсні відбори, де зацікавлені сторони подають заявки на отримання фінансування. Процес відбору може включати оцінку конкретних ідей, експертні оцінки та інші категорії.

Ще однією характеристикою грантів є те, що вони можуть мати обмеження в розмірі фінансування. Це може бути визначено або в абсолютних числах, або у відсотках від загального бюджету проєкту. Прийнято вважати також, що гранти надаються на визначений термін, тому, як характеристику, виділяють ще термін надання. Він визначається в умовах надання гранту. Це може бути короткостроковий та довгостроковий термін.

Не можна залишити поза увагою той факт, що виконання грантових проєктів передбачає надання звітності. Організації, які отримують гранти, зазвичай зобов'язані надавати звіти про використання отриманих коштів та досягнення поставлених цілей. Наприклад, такі грантові програми, як «Робота», «Власна справа».

Умови гранту часто визначають, як можна використовувати фінансування. Наприклад, вони можуть бути обмежені на певні види витрат або використання лише для певних етапів проєкту.

Окремої уваги заслуговує така характеристика грантів, як регулярність надання. Деякі гранти можуть бути надані лише одноразово, тоді як інші можуть бути регулярними або багаторічними, залежно від характеру ініціативи та довгострокових цілей проєкту.

Зазначені характеристики грантів можна об'єднати у дві групи: 1) особливості надання гранту; 2) особливості використання гранту.

Особливості надання гранту включають такі характеристики, як цільове призначення, конкурсний відбір, фінансові обмежен-

ня, термін надання, звітність, регулярність надання. Ці характеристики визначають, як грант надається, хто може його використати та за яких умов він надається.

Характеризуючи особливості використання гранту, варто зазначити, що вони репрезентують правила використання грантових коштів, тобто як можна використовувати кошти, отримані за грантом.

Загалом така характеристика грантового фінансування дозволяє визначити їхні особливості та відмінності від інших видів фінансування, зокрема бюджетного. Вона може бути використана для розробки та впровадження ефективних грантових програм, а також для підвищення рівня обізнаності громадськості про гранти.

Цей вид фінансування допомагає знизити ризики, пов'язані з розвитком інновацій, і створює сприятливі умови для вивчення нових напрямків науки та технологій. У «руках» уряду та інших структур грантове фінансування є важливим інструментом для підтримки перспективних проєктів, сприяючи тим самим створенню інноваційного середовища та підвищенню конкурентоспроможності країни в глобальному інноваційному вимірі.

Наступним важливим аспектом є партнерство між державою та грантодавцями у сфері інновацій, що є важливим фактором успішної реалізації державної політики у цій сфері. Воно дозволяє об'єднати ресурси та зусилля різних суб'єктів, щоб забезпечити фінансування інноваційних проєктів, які мають високий потенціал, але є ризикованими або не мають комерційного потенціалу.

Держава може виступати як грантодавцем, так і партнером інших грантодавців. У першому випадку держава надає гранти з бюджету. У другому випадку — може співпрацювати з приватними фондами, міжнародними організаціями та іншими суб'єктами, які надають гранти.

З'ясувавши найважливіші аспекти реалізації, перейдемо до аналізу успішних грантових проєктів. Одним із прикладів успішних грантів для реалізації державної політики у сфері зайнятості можна виділити програму від держави «єРобота», що включає

грант на власну справу, грант на переробне підприємство, грант для ветеранів та членів їхніх сімей.

Майже 9000 українців здобули мікрогранти від держави на понад 2 млрд грн в межах проєкту «Власна справа». За грантовою програмою «Власна справа» українці можуть отримати мікрогрант від 50000 до 250000 грн. Кошти можна витратити на придбання або лізинг обладнання, закупівлю сировини та матеріалів, оренду приміщення. Отримати мікрогрант може як чинний підприємець, так і людина без досвіду такої діяльності. Обов'язковою умовою надання коштів є створення 1-2 робочих місць залежно від суми гранту. Українці, що отримали мікрогранти у 2022 році, створили близько 8 тисяч нових робочих місць [2].

Вважаємо, що грантові програми «єРобота» та «Власна справа» досить суттєво впливають на реалізацію державної політики у сфері інновацій в Україні, оскільки сприяють розвитку підприємництва шляхом надання фінансової підтримки для створення та впровадження інноваційних бізнес-ідей, а також дозволяють залучити молодих вчених та студентів до проведення досліджень у сфері інновацій та підтримки стартапів.

Як зазначає К. С. Шапошников, для збереження вектору інноваційного розвитку національної економіки необхідна її орієнтація на принципово нові технології, і не тільки виробництва, а й усієї системи управління соціально-економічними процесами [15, с. 126]. Погоджуючись із такими міркуваннями дослідника, проаналізуємо грантові програми у сфері культури.

Якщо взяти до уваги грантову програму «Культура. Регіони» від Українського культурного фонду, то вона сприяє розвитку інновацій через такі аспекти: 1) дана грантова програма надає можливість культурним організаціям та творчим групам реалізовувати інноваційні проєкти в галузі мистецтва, літератури та культурної спадщини; 2) програма сприяє розвитку креативних підходів та інноваційних ідей у культурній сфері, що відповідає стратегії державної політики у цьому напрямку; 3) грант сприяє розвитку культурних ініціатив та проєктів на рівні регіонів, забезпечуючи більші охоплення та вплив на місцеві спільноти; 4) грант сприяє розвитку інноваційних підходів до культурної спад-

щини; 5) програма сприяє впровадженню інноваційних технологій та методів збереження й популяризації культурної спадщини.

Грантові програми від «CDTO Campus освіта для лідерів цифрової трансформації» мають на меті прискорити процес цифровізації в Україні та на міжнародному рівні. Запропоновано програми, «розроблені для фахівців цифрової трансформації в державному секторі, які відповідають вимогам сучасного управління. Програми охоплюють широкий спектр тем: від створення цифрової стратегії до практичних аспектів цифрової інфраструктури, розвитку цифрової освіти, формування цифрових команд і надання індивідуальних рішень для організацій. Особливістю «CDTO Campus» є технологічний, змішаний варіант навчання, що дозволяє здобути освіту з максимальною зручністю та ефективністю для кожного учасника» [16].

Загалом грантові програми у сфері освіти та цифрової трансформації відіграють важливу роль у сприянні інноваціям в освітній системі. Такі програми можуть надавати фінансову підтримку та ресурси для розробки і впровадження новаторських підходів до навчання та викладання, використання сучасних технологій у навчальних процесах, досліджень у сфері цифрової трансформації та інших важливих напрямків. Така програма також допоможе поширити інновації та забезпечити розвиток інноваційних процесів в органах влади.

Грантове фінансування може бути потужним інструментом для стимулювання інновацій у різних галузях. Проте, якщо процеси розподілу грантів не є прозорими та справедливими, це може призвести до певних ризиків. З метою подолання цих ризиків грантові програми мають відповідати таким вимогам: 1) повинні використовуватися прозорі та об'єктивні критерії оцінки заявок; 2) грантова програма повинна містити чіткі цілі та конкретні критерії успішності проєктів; 3) інформація про грантові програми має бути відкрита і доступна, зокрема про сам процес розподілу грантів; 4) для оцінювання грантових заявок мають бути залучені фахівці, експерти та громадськість.

Висновки. Узагальнюючи проведені дослідження, грантове фінансування може бути ефективним інструментом для реалізації державної політики у сфері інновацій, якщо воно підтримується

чіткою стратегією, ефективним моніторингом, об'єктивною оцінкою результатів грантової заявки, мінімізацією невдачі грантових проєктів та відкритим доступом до можливостей для всіх зацікавлених сторін. Також слід зменшити бюрократичні перешкоди, щоб сприяти ефективному використанню ресурсів та швидкому розвитку інновацій.

На прикладі грантових програм «єРобота», «Власна справа», «Культура. Регіони», «CDTO samrus освіта для лідерів цифрової трансформації» можемо стверджувати, що вони є частиною державної політики у сфері інновацій в Україні, адже надають безповоротне фінансування для створення і розвитку власного бізнесу, реалізації амбітних проєктів, створення нових робочих місць та здобуття потрібних на ринку праці спеціальностей.

Однак, на нашу думку, зазначеним дослідженням не вичерпуються всі питання грантового фінансування як інструменту реалізації державної політики у сфері інновацій. Перспективними у цьому аспекті є дослідження партнерства між державою та грантодавцями у сфері інновацій, визначення ролі грантового фінансування у створенні інноваційного середовища, дослідження фінансових обмежень і обсягів грантового фінансування. Ці перспективні напрямки досліджень можуть сприяти глибшому розумінню ролі грантового фінансування, цифрової трансформації та регіонального розвитку.

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 22.12.2023 р.)
2. Власна справа: майже 9000 українців здобули мікрогранти від держави на понад 2 млрд грн. Дія Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/granti/vlasna-sprava-majze-9-000-ukrainciv-zdobuli-mikrogranti-vid-derzavi-na-ponad-2-mlrd-grn> (дата звернення: 02.01.2024 р.)
3. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 19.12.2023 р.)
4. Про благодійну діяльність та благодійні організації. Закон України від 05.07.2012 р. №5073-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17?find=1&text=%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82#w1_1 (дата звернення: 28.12.2023 р.)

5. Про виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні. Закон України від 21.06.2012 р. №4999-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4999-17#Text> (дата звернення: 27.12.2023 р.)
6. Програма «ВідновиДИМ». URL: <https://sites.google.com/view/programa-vidnovidim-ukr/%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B0?authuser=0> (дата звернення: 10.01.2024 р.)
7. Програма «Культура. Регіони». URL: https://ucf.in.ua/news/26122023?fbclid=IwAR28YeRfPCxnM9iKgZ7onPyGwp490JM69-As8Wp9_d4805qBG4VqJflw78 (дата звернення: 05.01.2024 р.)
8. Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні. Закон України від 06.03.2003 р. №601-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/601-15#Text> (дата звернення: 27.12.2023 р.)
9. Про державну регіональну політику: Закон України від 05.02.2015 р. №156-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19#top> (дата звернення 26.11.2023 р.)
10. Про інноваційну діяльність. Закон України від 04.07.2002 р. №40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення: 27.12.2023 р.)
11. Про культуру. Закон України від 14.12.2010 р. №2778-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text> (дата звернення: 26.12.2023 р.)
12. Про наукову та науково-технічну діяльність. Закон України від 13.12.1991 №1977-XII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1977-12?find=1&text=%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82#Text> (дата звернення: 22.12.2023 р.)
13. Про схвалення стратегії розвитку інноваційної діяльності на період до 2030 року. Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія від 10.07.2019 №526-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 05.01.2024 р.)
14. Про Український культурний фонд. Закон України від 23.03.2017. №1976-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1976-19?find=1&text=%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82#Text> (дата звернення: 20.12.2023 р.)
15. Шапошников К. С. Інноваційна культура як провідний чинник розвитку інноваційних процесів у національній економіці. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. Випуск 3, 2013. URL: <https://ejournal.kspu.edu/index.php/ej/article/view/570/563> (дата звернення: 28.12.2023 р.)

16. GovTech освіта для лідерів цифрової трансформації. URL: <https://www.cdto-campus.com/ua/cdto-campus-ua> (дата звернення: 31.12.2023 р.)

Зінич Л.В., Зінич В.М. Правові аспекти грантового фінансування як інструменту реалізації державної політики у сфері інновацій

У статті досліджується грантове фінансування та його значення для розвитку інновацій у різних сферах. Авторами наголошується на необхідності запровадження прозорих і справедливих процесів розподілу грантів, чітких цілей та показників ефективності, відкритої та доступної інформації про програми для пом'якшення потенційних ризиків, створення сприятливих умов для інновацій, економічної конкурентоспроможності та сталого розвитку України.

Визначено поняття «гранту» відповідно до українського законодавства і надано характеристики грантів, такі як цільове призначення, конкурсний відбір, фінансові обмеження, вимоги до звітності та регулярність розподілу.

У статті розглянуто успішні грантові проєкти у сфері працевлаштування та підприємництва, а саме: «Робота», «Власна справа» — програми надання мікрогрантів фізичним особам для відкриття власного бізнесу. Ці програми створили тисячі нових робочих місць і підтримують розвиток та впровадження інноваційних бізнес-ідей.

Крім того, визначено різні аспекти грантової програми «Культура. Регіони». Ця програма спрямована на підтримку інноваційних проєктів і просування креативних підходів у культурній сфері. Вона також сприяє розвитку культурних ініціатив на регіональному рівні та впровадженню інноваційних технологій, збереженню й популяризації культурної спадщини.

Проаналізовано грантові програми, пов'язані з цифровою трансформацією освіти. Ці програми мають на меті прискорити процес цифровізації в Україні та забезпечити освіту й ресурси для фахівців у цифровій трансформації. Вони охоплюють широкий спектр аспектів: від розробки цифрових стратегій до впровадження цифрової інфраструктури та сприяння цифровій освіті.

Отже, грантові програми відіграють важливу роль у сприянні інноваціям у різних сферах, зокрема в культурній, освітній та підприємницькій. Вони надають фінансову підтримку й ресурси для розробки та впровадження інноваційних підходів, технологій і досліджень. Ці програми сприяють загальному інноваційному розвитку економіки країни та досягненню цілей національної політики в різних секторах.

Ключові слова: грантове фінансування, фінансова підтримка, бюджетне фінансування, державна політика, інноваційні проєкти.

Zynych L.V., Zynych V.M. Legal aspects of grant financing as a tool for implementing state policy in the field of innovation.

The article explores the significance of grant funding for innovation in various sectors. The authors emphasize the need for transparent and fair grant allocation processes, clear objectives and performance indicators, open and accessible information about programs to mitigate potential risks, and the creation of favorable

conditions for innovation, economic competitiveness, and sustainable development in Ukraine.

The concept of a grant is defined according to Ukrainian legislation, and characteristics such as purpose, competitive selection, financial limitations, reporting requirements, and regular distribution are provided.

These characteristics can be grouped into two categories: the characteristics of grant allocation and the characteristics of grant utilization. The characteristics of grant allocation include purpose, competitive selection, financial limitations, duration, reporting, and regular distribution. These characteristics determine how a grant is provided, who can use it, and under what conditions it is provided. Describing the characteristics of grant utilization, it is important to note that they represent the rules for using grant funds, or how the funds received through a grant can be used.

Grant funding is a type of financing that has its own characteristics and differences compared to other forms of funding, such as budgetary funding. It can be used to develop and implement effective grant programs, as well as to increase awareness and public support. This type of funding helps reduce risks associated with innovation and creates favorable conditions for exploring new directions in science and technology. Grant funding is an important tool for the government and other organizations to support promising projects, thereby creating an innovative environment and enhancing the country's competitiveness in the global innovation dimension.

Successful grant projects in the field of employment and entrepreneurship, specifically: “eRobota” and “Vlasna Sprava” , have been discussed in the article. These programs have created thousands of new jobs and support the development and implementation of innovative business ideas.

Additionally, various aspects of the grant program «Culture. Regions» have been identified. This program aims to support innovative projects and promote creative approaches in the cultural sphere. It also contributes to the development of cultural initiatives at the regional level and the implementation of innovative technologies, as well as the preservation and popularization of cultural heritage.

Grant programs related to digital transformation in education have been analyzed. These programs aim to accelerate the digitization process in Ukraine and provide education and resources for professionals in digital transformation. They cover a wide range of aspects, from developing digital strategies to implementing digital infrastructure and promoting digital education.

Grant programs play an important role in fostering innovation in various sectors, including culture, education, and entrepreneurship. They provide financial support and resources for the development and implementation of innovative approaches, technologies, and research. These programs contribute to the overall innovative development of the country's economy and the achievement of national policy goals in various areas.

Keywords: grant funding, financial support, budget funding, state policy, innovative projects.